Pěstounská péče na přechodnou dobu

Jak na pěstounskou péči na přechodnou dobu

Co je pěstounská péče na přechodnou dobu

Ve stávajícím systému náhradní rodinné péče se od 1. 6. 2006 objevuje nový institut, kterým je pěstounská péče na přechodnou dobu. Můžeme říci, že jde o rodinnou, individuální formu péče, státem podporovanou, která by měla být nezletilým dětem poskytována po nezbytně nutnou, relativně krátkou dobu v domácnostech pěstounů nebo i v zařízeních pro výkon pěstounské péče. Děti, které náhle nemohou zůstat ve své rodině, ale jejich situace neodpovídá osvojení nebo dlouhodobé pěstounské péči, mohou být tedy umístěny do přechodných pěstounských rodin.

Kdo rozhoduje o pěstounské péči na přechodnou dobu

O svěření dítěte do této formy náhradní rodinné péče rozhoduje výhradně soud na návrh orgánu sociálně právní ochrany dětí. Soud může do pěstounské péče na přechodnou dobu svěřit dítě, které nemůže po určitou dobu z velmi vážných důvodů zůstat ve své vlastní biologické rodině, avšak je zde předpoklad, že by se po pominutí těchto důvodů mohlo vrátit zpět do rodiny. Přechodná pěstounská péče je stanovena plánem péče o dítě po pečlivém vyhodnocení jeho situace. Rodina průběžně spolupracuje s orgánem sociálně právní ochrany dětí, je provázena, pravidelně supervidována a školena. Důležitým aspektem pěstounské péče na přechodnou dobu je, že soud je povinen každé 3 měsíce přezkoumat, zda trvají důvody pro pobyt dítěte u pěstounů po přechodnou dobu. Soud pěstounskou péči na přechodnou dobu zruší z vážných důvodů, nebo jestliže již splnila svůj účel či sami pěstouni o to požádali.

Důvody umístění dítěte do pěstounské péče na přechodnou dobu

Jedním z důvodů umístění nezletilého dítěte do pěstounské péče na přechodnou dobu může být například dlouhodobá hospitalizace rodičů v nemocnici. Dítě může být také svěřeno do přechodné pěstounské péče na dobu,

než je dán rodiči souhlas s jeho osvojením bez vztahu k určitým osvojitelům. Tento souhlas rodiče mohou dát nejdříve po uplynutí 6 týdnů od narození dítěte. V případě, že rodiče o dítě neprojevují opravdový zájem nebo vůbec žádný zájem, může být dítě umístěno v přechodné pěstounské péči po dobu, než je soudem pravomocně rozhodnuto o tom, že se rodiče o své dítě opravdu nezajímají a není tudíž potřeba jejich souhlasu s jeho osvojením.

Jací by měli být pěstouni na přechodnou dobu

O děti v přechodné pěstounské péči se budou starat pečlivě vybraní a speciálně vyškolení pěstouni. Pěstouni na přechodnou dobu budou určitým způsobem spolupracovat s biologickými rodiči dítěte na vytváření takových podmínek, které umožní navrácení dítěte co nejrychleji zpět do rodiny. Může však také nastat situace, že se pro dítě začne vyhledávat rodina náhradní, neboť návrat do biologické rodiny není možný. Tito pěstouni by měli mít i předpoklady pro výchovu dětí krátce po narození a pro zvládání psychických zátěží vyplývajících z krátkodobosti této péče.

Charakteristika přechodných pěstounských rodin:

- dospělí, zralí lidé s dobrými předpoklady a schopnostmi pro péči o děti, výchovu a rodičovství,
- mají dostatečné materiální a sociální zázemí, aby se mohli o děti bezpečně starat u sebe doma,
- jsou dobře informováni a vzdělaní pro poskytování pěstounské péče na přechodnou dobu,
- vědomě se rozhodli poskytovat právě přechodnou pěstounskou péči, tedy pěstounskou péči na kratší dobu,

- rozumějí tomu, proč je pro děti potřebná přechodná pěstounská péče a umějí ji správně poskytovat,
- chápou důležitost udržování kontaktu mezi dětmi a jejich biologickou rodinou, podporují pozitivní vztahy a setkání,
- jsou prověřeni jako bezpeční náhradní rodiče a přiměřeně vzdělaní v oblasti péče o děti v obtížné rodinné situaci, jsou schopni a ochotni spolupracovat s odborníky,
- pěstouni pozitivně a aktivně ve spolupráci s orgány sociálně právní ochrany dětí a odbornými pracovníky pomáhají dítěti s návratem do původní rodiny nebo rodiny náhradní, pokud se tak stane,
- kvalitní přechodná pěstounská rodina se může postupně krátkodobě starat o další a další děti,
- přechodná pěstounská péče je poskytována individuálně podle potřeb dítěte.

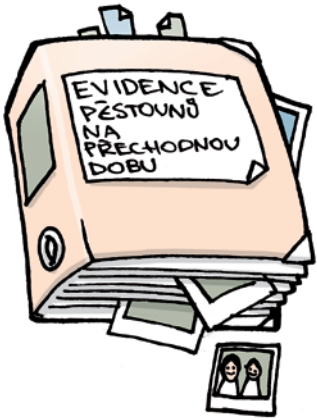

Úloha krajských úřadů

Krajské úřady jako orgány sociálně právní ochrany dětí vedou v souladu se zákonem zvláštní evidenci pěstounů na přechodnou dobu. Tato evidence je přístupná i obecním úřadům obcí s rozšířenou působností a soudům. Vhodnost žadatelů o výkon přechodné pěstounské péče je odborně posuzována jako u žadatelů o klasickou pěstounskou péči, tzn., že musí absolvovat psychologické vyšetření, posouzení zdravotního stavu posudkovým lékařem a také odbornou přípravu fyzických osob pro přijetí dítěte do rodiny. S ohledem na zvýšenou náročnost péče o děti v přechodné pěstounské péči musí pěstouni absolvovat přípravu na přijetí dítěte do rodiny ve větším rozsahu s tím, že je doporučeno 70 hodin přípravy.

Finanční zajištění pěstounů na přechodnou dobu

Z hlediska finančního zajištění náleží pěstounům i dětem v přechodné pěstounské péči dávky pěstounské péče ze systému státní sociální podpory, a to ve stejném rozsahu jako v ostatních případech svěření dítěte do klasické pěstounské péče.

Motto pěstounské péče na přechodnou dobu: situace dětí se řeší a v okamžiku, kdy se jejich situace vyjasní, náhradní rodina jim ve spolupráci s orgánem sociálně právní ochrany dětí a odborníky na náhradní rodinnou péči pomůže vrátit se domů nebo eventuálně přejít do trvalé náhradní rodiny.

V případě zájmu neváhejte a zeptejte se na cokoli, co Vás v souvislosti s náhradní rodinnou péčí, tedy i pěstounskou péčí na přechodnou dobu, zajímá. Obraťte se na příslušný obecní či krajský úřad v místě Vašeho trvalého bydliště.

Užitečné informace a kontakty naleznete také na webových stránkách MPSV: **http//www.mpsv.cz.**

Hlavní právní normy, které upravují problematiku náhradní rodinné péče v České republice, jsou:
- zákon č. 94/1963 Sb., o rodině
- zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí
- zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře

Významným mezinárodním dokumentem v oblasti práv dětí je Úmluva o právech dítěte.

Vyřešeno!?

Vydalo Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR,
Na poříčním právu 1,
128 01 Praha 2, 2009